

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. XIX. Quando, quibusque ex causis in particulari possit S. Pontifex potestatem in Magistratus & Principes sæculares exercere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

P. Coto. *Mutaretur nobis cum cœlo animus, sentiremus ut Roma.*
 Senatus. *Præcisè (amabo) prociùque ambagibus, & subterfugio:*
quid censeat Societas vestra (ut universa est) de Romana Sedis in Reges
potestate?

Ad hæc P. Cotto *Communicandi cum sociis facultatem petit. Da-*
tur facultas, communicant, paulloq; post redeunt in hæc verba. P. Coto.
Nobis cum Sarbona & Gallia Clero erit assensus in idem doctrina uni-
vocus.

Senatus. *Explicate aperiùs mentem vestram, quanam est hæc Sor-*
bona, quam probatis.

P. Coto. *Si tempus exiguum conceditis nobis, dabimus ex scripto*
sententiam, in quam vix est modo, ut conveniamus per angustiam temporis.

Postquam triduo deliberaverant, præcipui è Societate ad Re-
 gem missi, palàm abdicant Santarelli doctrinam publico instrumento
 in hæc verba concepto.

Nos sub signati declaramus Santarellum perperàm de Regibus & eo-
rum auctoritate scripsisse, quam diffitemur doctrinam; agnoscimus & pro-
fitemur Regum immediatam esse à Deo potestatem, independensq; ipsis jus
esse in subditos; cui sententia, ut vera, nostro omnium sanguine subscribi-
tur si opus, non secus ac censuris, si qua à Clero Gallicano aut Sorbona in
ejusmodi libros edentur. Promittimus insuper futuram nobis post hac u-
nam, & eandem super ea questione cum Sorbona, Clero, & Regni Gallici
Academiis sententiam. Actum Lutetia. 16. Martii. Anno MDCXXXVI.

Non multò post P. Coto in Provincia Parisiensi Provincialis, tœdio
 interrogatorie actionis, quâ præcipui è societate extra ordinem pulsati fue-
 runt, morbo corripitur, fatique legem implet. Hactenus loco citato
 Gramondus.

§. XIX.

Summarium unicum.

Quando, quibusque ex causis in particulari possit
S. Pontifex potestatem in Magistratus & Principes
seculares exercere?

Kk 2

Elegan-

Elegantem de hac re textum habemus in Decretali ab Innocentio III. data *c. per venerabilem 13. qui filii sint legitimi*. Ubi summus Pontifex inter alia sic loquitur: *Non solum in Ecclesia Patrimonio, verum etiam in aliis regionibus certis causis inspectis temporalem jurisdictionem casualiter exercemus, non quod alieno juri præjudicare velimus, sed quia, &c.*

Si verò quæras, quinam ergo sint casus in particulari, in quibus S. Pontifex *casualiter*, ut habet textus, hoc est, indirectè, & potestate extraordinariâ tantùm possit jurisdictionem in materia, alioquin sæcularibus Principibus subjecta exercere.

Resp. Varios in jure Canonico describi: 1. Deficiente Magistratu & judice sæculari, qui justitiam administrat. *c. licet ex suscepto. 10. de foro comp.* 2. Cùm judex sæcularis officio suo ritè, & secundùm jura non fungitur, tunc enim Pontifici Romano incumbit curare, ne innocentes & justitia succumbant, *cirato c. licet ex suscepto.* 3. Si per viam denuntiationis Evangelicæ ad Ecclesiam causa deferatur, tanquam ad commune asylum. *c. novit. de judic.* 4. Si Magistratus sæcularis leges feret contra jus divinum aut Naturale, aut Ecclesiæ noxias, pertinet ad potestatem Pontificiam eas corrigere, & contrariis legibus abrogare, quâ ratione videmus leges civiles quàm plurimas à SS. Pontificibus mutatas, correctasque, v. g. Jure civili permittitur matrimonium inter fratrum, aut Sororum liberos. *Instit. de Nupt.* Sed prohibetur *in c. non debet. de consang.* Lege civili, quæ secundò nubunt, variis pœnis afficiuntur *L. 1. Cod. de 2. nupt.* Sed jus Canonicum pœnas, quæ in odium repetiti matrimonii sunt latæ, tollit *c. cum secundum. de secundis nuptiis.* Jure civili multas ob causas repudia sustinentur. *L. consensu Cod. de repud.* Sed jure Canonico prohibentur *c. sunt qui 27. q. 2. & c. lege dist. 10.* Jus civile concubinatum admittit *Cod. de concub.* non admittit jus Canonicum *c. nemo blandiatur sibi. c. meretrices. 32. q. 4.* Jure civili natis ex incestu aliòve damnato, congressu alimenta non debentur, debentur jure Canonico. *c. cum haberet. de eo qui duxit in matrim.* De jure civili possessor malæ fidei longo tempore præscribit. *L. cū novissimi. C. de præscriptionibus 30. vel 40. annorum.* Non præscribit jure Canonico *c. ultimo de præscriptionibus.* Testamentum de jure civili non valet nisi præsentibus 7. testibus, sed jus Canonicum hanc legem damnat expungitque

c. contra

c. cum effes. c. relatum de testamentis. Denique lex civilis maleficos, qui venenis, malisque artibus Reipublicæ nocent, punit quidem, sed qui imbres, ventos, grandines incantationibus abigunt, non tantum non punit, sed præmio donat. *L. eorum 4. Cod. de malef.* Quæ omnia sacris Canonibus damnata sunt, & videri possunt quàm plurimi textus *causa 26. q. 2. & S. Thomas 2. 2. q. 96. & Novella Leonis 65.* Sunt tamen qui velint in *L. eorum. 4. cit.* non approbari magicas incantationes, sed sacras agrorum lustrationes, quæ per publicas preces & supplicationes ac sanctorum suffragia fieri solebant, juxta Novellam *123. c. 32. 5.* Princeps sæcularis jure naturali, & spectato genere suæ potestatis potest subditis suis impedimenta matrimonii dirimentia statuere, ex qua enim parte matrimonium est contractus, subjacet potestati & legibus civilibus, & quantumvis elevatum fuerit ad numerum Sacramentorum, non ideò tamen amisit naturam contractus, & subordinationem ad potestatem civilem; sicut enim matrimonium ut contractus admittit nova impedimenta à Magistratu Ecclesiastico, quale est impedimentum Clandestinitatis, non obstante ratione Sacramenti, quod immutabile est; ita etiam à Magistratu civili, & expressè docet S. Thomas *4. contra Gentes c. 78.* Sanchez. *lib. 7. de matrim. disp. 3. n. 2.* Nihilominus tamen Ecclesia hujus potestatis usum Principibus sæcularibus interdixit, sibi que reservavit, sicut patet *ex c. tuam. de ord. cognat. c. 1. de sponsalib. c. Euphemium. 2. q. 3. c. multorum 35. q. 6. & novissimè Trid. sess. 24. de matrim. cap. 3. 4. & Can. 12.* Et potuisse quoad hoc Ecclesiam coercere potestatem temporalem, eamque moderari propter bonum spirituale, & gravia incommoda, quæ alioqui sequebantur, expressè agnoscunt duo celeberrimi & sanctissimi in Gallia Doctores videlicet D. Thomas & S. Bonaventura. An verò consuetudine nova possint impedimenta induci, an antiqua abrogari? Vide Sanchet

lib. 7. disp. 4. de matrim.

